

Гидеон Грајф, предсједник Независне комисије за истраживање страдања свих народа у Сребреничкој регији у периоду 1992. до 1995. године рекао је да се оно што се догодило у Сребреници не може дефинисати као геноцид и да се са тим термином не може играти, те да би усвајање резолуције о Сребреници био покушај прекрајања историје.

- Ми, чланови Комисије осуђујемо ову иницијативу да се резолуција донесе у УН. То ће имати веома лош ефекат. И упозоравамо: немојте то радити. То је опасно. То је опасно. Људи прије свега заслужују, послје толико година крвопролића, да живе мирно, а управо то, како каже и он то жели - истакао је Грајф у интервјуу за РТРС.

Он је поздравио усвајање извјештаја у Народној скупштини Републике Српске.

- С друге стране, у потпуности сам критиковао иницијативу да се то питање изнесе пред Уједињене нације, јер је то искривљавање стварности. Искривљавање стварности и на то не треба никада пристати. Ово је искривљавање. Ово је покушај прекрајања историје, искривљавања историје. То се никада неће догодити, а ми чланови комисије борићемо се против тога колико год будемо могли - истакао је Грајф.

Он сумња да чланови Скупштине УН уопште знају шта се дешавало у Сребреници и том подручју између 1992. и 1995. године.

- Ако бисте их питали, заиста сумњам да би знали шта се тамо догодило. То је политички покушај да се промијени историја, да се историја прекроји, да се утиче на јавност лажним чињеницама, а ми то не можемо прихватити - наводи Грајф.

Истакао је да су они јединствена група од десет врхунских стручњака, који имају свој глас и апсолутно су против тога.

- Да и не помињем све ове непријатељске и негативне силе у окружењу. Ви знате одговор, а гледаоци наше емисије боље знају ко стоји иза овога. Ове негативне силе ће уништити добру вољу, уништиће помирење и то неће водити ничему позитивном, само негативном. Као што сам рекао, на основу непознавања, чак и на глупости, рекао бих, подржаће резолуцију која је апсолутно пристрасна, нереална и опасна, а ми смо против тога, апсолутно против - каже Грајф.

Подвлачи да се не може играти са тим термином.

- Не можете се играти с тим. То је научни термин. Рафаел Лемкин би се помјерио у гробу када би чуо да се Сребреница дефинише као геноцид. Рекао би, они су луди. Ово није случај. Нисам мислио на такав геноцид. Геноцид је нешто друго. Да, опасно је и за свето сјећање на јеврејски Холокауст, у ком је шест милиона Јевреја брутално убијено од стране њемачких нациста, на Руанду и друге праве случајеве геноцида. Нажалост,

живимо у свијету у ком се људи убијају. То је тужна чињеница. Не знам да ли можемо једног дана да престанемо да то чинимо. То је у људској природи - истакао је Грајф за РТРС.

Он каже да ово може уништити сјећање на Холокауст.

- На оно што је нацистичка Њемачка урадила јеврејском народу између 1933. и 1945. Може уништити сјећање на Руанду и друге праве геноциде, који су се, нажалост, заиста догодили на овој планети. Оно што се догодило у Сребреници јула 1995, жао ми је, не може се дефинисати као геноцид. Не може, не може, не може. Нема ништа са дефиницијом коју сам прочитао, тотално уништење одређене групе. То није био случај - наводи Грајф

Грајф наводи да се међутим, таквим лажним и смијешним иницијативама не добија ништа добро.

- Морам да истакнем да су сви чланови Комисије заиста поносни на чињеницу да је Народна скупштина Републике Српске усвојила наш извјештај, чији смо ми аутори, и на ком смо радили двије, четири године. Драго нам је и што Република Српска своју политику заснива на академским, научним принципима, утврђеним у нашем извјештају, а то је научно-академски рад утемељен у науци, на историји, на чињеницама, а не на гласинама, трачевима и политици - навео је Грајф.

Радили су каже, на томе са великом одговорношћу, морално, да не би били пристрасни и да не би учинили неправду ниједној страни.

- Мислим да смо постигли циљ. Дакле, поносни смо што је Република Српска узела наш извештај какав јесте и прихватила га, јер смо радили професионално, десет врхунских стручњака из различитих области. Мислим да можемо да будемо поносни, а Република Српска може да буде поносна што је овакво монументално дјело објављено, а сада и подржано у Народној скупштини. Веома је важно да извјештаје и дјела попут наших заснивамо на научним принципима - каже Грајф.

Наводи да је веома једноставно темељити мишљење на нереалним чињеницама, ненаучним чињеницама.

- Историја је наука, а сви смо научници: историчари, форензичари, стручњаци за медије и правници, наравно. Десет врхунских стручњака, који су двије године радили без икаквог уплитања са стране, без икаквих инструкција било које владе, без пристрасности, без неутемељених претпоставки. Радили смо веома објективно, у мјери у којој објективност уопште постоји на овом свијету, и мислим да ће наш извјештај једног дана бити сматран врхунским дјелом једне међународне независне комисије, као што је наша. Дозволите ми да кажем шта се није догодило у Сребреници - рекао је Грајф.

Дефиниција термина "геноцид"

Подсјећа да је 1948. године Рафаел Лемкин сковао термин "геноцид", који се дефинише као "намјерно уништавање једне националне, етничке, расне или вјерске групе".

- Код геноцида постоје два елемента. Један је физички, а други психички. Уништење националне, етничке, расне или вјерске групе као такве суштинска је карактеристика сваког геноцида, а то није био случај у Сребреници. На српској страни није постојала намјера да се уништи значајан дио у односу на укупну популацију. У овом трагичном догађају страдало је мање од 0,5 одсто босанских муслимана. Дакле, у сваком случају, ово се не може сматрати нити дефинисати као геноцид. Геноцид злочин потпуно другачије природе. Комисија написала, а ја бих да вам прочитам, да, иако комисија убиства око Сребренице не сматра геноцидом, она признаје чињеницу да је на хиљаде људи убијено на најстрашнији начин и да одговорни за злочин треба да буду кажњени - објашњава Грајф.

Понавља да су били врло јасни у свом извјештају.

- Друга ствар коју желим да истакнем је да Комисија није имала за циљ да маргинализује или умањи патњу било ког народа на овим просторима. Напротив, чланови Комисије изразили су најдубље поштовање према свим жртвама из свих културних и националних заједница које су трагично изгубиле животе у разарањима током овог ужасног грађанског рата у БиХ. Дакле, одали смо поштовање свим странама. Завршни Извјештај

Комисије требало би да помогне у суочавању с прошлости, доведе до јачања повјерења и толеранције међу народима Босне и Херцеговине и олакша коначно помирење и суживот свих садашњих и будућих генерација - казао је Грајф у интервјуу за РТРС.

Мисли да ријечи говоре саме за себе.

- Сљедеће што бих желио да прочитам гласи: Комисија се нада да ће након овог извјештаја бити предузети конкретни кораци ка суочавању са прошлошћу, како страна у сукобу, тако и представника међународне заједнице, међународних организација и удружења жртава рата и да ће доћи до правог и истинског помирења. Дакле, имамо најбоље намјере и гледамо у будућност засновану на прошлости, позивамо на мир и помирење, а сви кораци предузети у посљедње вријеме, иницијатива Уједињеним нацијама и другима, неће довести до овог помирења које толико желимо да постигнемо - навео је он.

Иницијатива УН за резолуцију о Сребреници неће донијети ништа добро

У име 10 чланова Комисије, Грајф истиче да може врло јасно да каже да ова иницијатива неће донијети никакво помирење, мир или слогу у региону.

- Напротив, изазваће сумње, продубити сукоб и коријене сукоба којих на овим просторима којих је било на десетине или више. Док је наш извјештај усмјерен ка миру, складу и дијалогу, резолуција УН довешће до супротног, јер се не заснива на чињеницама, на науци, на историјским чињеницама, заснована је на политичким претпоставкама, на политичким амбицијама, на политици. То је у основи лоше ако заиста желите да окупите људе око изградње боље будућности. То је оно што желимо, али ова иницијатива одвешће, бојим се, на другу страну и имати само лоше исходе, а то заиста није оно што је овом региону данас потребно - каже Грајф.

Наводи да је важно рећи и да "између 1.1 и 1.3 милиона Срба било је изложено бруталним убиствима и пријетњама да ће бити убијени од стране непријатељских снага, Муслимана, Бошњака и других, од 1992. до 1995. године".

- То је чињеница коју резолуција УН потпуно игнорише. То је чињеница која није укључена у пропаганду коју ми, чланови Комисије, врло често чујемо. Српско становништво је било на удару жестоких, бруталних напада. На хиљаде је убијено, брутално. Њихова села су спаљена до темеља, имовина покрадена и опљачкана. Ово није дио историјске слике и хтјели смо да будемо објективни, да опишемо страдања свих страна у овој трагедији од 1992. до 1995. године. Срби су страдали и у ономе што дјелује да је геноцид, па зашто не поменути и ту страну од трагедије - објашњава Грајф.

Истакао је да "не треба говорити само о босанским муслиманима који су брутално убијени у Сребреници".

- Дио слике су и Срби који су страдали и свирепо убијени. Не можете их игнорисати. Не можете их одбацити. Они су дио приче. Мислим да је то једно од достигнућа наше Комисије која је настојала да буде објективна за све жртве. А тако гласи и назив наше Комисије: Независна међународна комисија за истраживање страдање свих народа на овим просторима. Ако су Срби, или Хрвати, или Босанци и Херцеговци, сви они, људи, не морају да страдају, а ми смо посљедњи који би жељели да људи пате. Желимо да постигнемо мир, хармонију и помирење. Не сутра, данас - истакао је Грајф.

Он понавља да се Извештај мора пажљиво читати.

- Сигуран сам да већина људи који су нас брутално напали дан након објављивања извјештаја нису ни отворили извјештај. Могу га прочитати онлајн на српском и на енглеском. Успут, тај превод је одличан. И видјеће да, прије свега, догађаји који су се десили у Сребреници јула 1995. године уопште нису били геноцид. Био је то тежак злочин, али не и геноцид. А ако људи прочитају извјештај - у Босни, у Хрватској, у Србији, Републици Српској - видјеће колико смо ми, Комисија, озбиљно схватили догађаје колико смо били непристрасни. И мислим да је то темељ за нову будућност региона - рекао је он.

Савјетује да се сви упознају са Извјештајем, да га пажљиво прочитају, а не узимају само дијелове и покушавају да га тако униште, јер су, како каже истраживању и писању овог извјештаја посветили двије изузетно плодне године живота.

- Сада свако може да га погледа, прочита и дође до закључка да се трудимо да дамо све од себе, са професионалног, научног и историјског аспекта. И то је важно. Не трачеви, не гласине, не политика. Ово је најважнија ствар. Без сумње. Веома негативна, ружна политика. И, знате, кад год се политика мијеша у морал, политика побјеђује. А ми смо за морал, за хуманост, за људске вриједности. И управо сам вам то и прочитао. Мир и помирење. Ми видимо људе, док револуција види политичку структуру и жели да уништи морал - истакао је Грајф.

Залажу се каже за морал.

- Иницијатива да се то изнесе пред Уједињене нације, одложена је, колико сам схватио, јер земље имају сумње, а добро је што сумњају. Ово је ружна, одвратна, одвратна политичка иницијатива. Залажемо се за добру будућност људи. Желимо да људи буду срећни. Свако нормално људско биће жели да живи срећно на овој земљи, а не да учествује у ратовима. Политичари понекад желе супротно, а ово је заиста освета, а ми смо против тога. Наша комисија је морална комисија, а политичари нису увијек морални. Нисам стручњак за унутрашњу политику у вашем региону, али према мојим историјским инстинктима, одговор је апсолутно потврдан. И зато, могу само да поновим, ови политички маневри, ове политичке игре, акробације, неће довести ни до чега доброг - рекао је Грајф за РТРС.

Грајф каже да они позивају на мир.

- Други позивају на рат, на продубљивање сукоба. Шта ће то донијети? До чега доброг то може довести? Ничег. Нула, нула, нула. Пажљиво прочитајте наш извештај. Видјећете да тамо можете пронаћи неку структуру за бољу будућност за све земље и за све људе у овом региону. Мислим да мало ко зна колико је био опасан положај српског становништва од 1992. до 1995. године. И из тог разлога, ја лично и чланови наше угледне Комисије апсолутно смо задовољни иницијативом Републике Српске да се ово питање изнесе пред Бундестаг - истакао је Грајф.

Каже и да Њемачка сноси веома велику одговорност пред човјечанством послје, како каже, злочина које је починила у Другом свјетском рату и Холокаусту, па чак и прије тога.

- А Бундестаг је право мјесто да се свијет подсјети да су и српском становништву пријетили уништење и геноцид. Сјетимо се да је једна трећина требало да буде уништена, једна трећина протјерана, а једна трећина покрштена. То је отворено рекла влада НДХ. Ништа није скривано. То су навели потпуно отворено. Па зашто свијет не би знао за уништавање српског становништва? Знате, историја се односи на све стране. Не можете приказати само дио слике. Морате показати цијелу слику. И из тог разлога, ми - и ја лично - веома смо захвални Влади Републике Српске и Институту на челу са господином Душаном Павловићем, директором Института, што су покренули ову иницијативу да се коначно говори и о страдању српског становништва - каже он.

Каже да га не можете скривати.

- То је дио историјских догађаја, а ми смо историчари, научници, научници. Бавимо се историјом по научном принципу. Без политике, без гласина, без оговарања и без пропаганде. Мислим да су све те лажне иницијативе засноване на пропаганди, на лажним чињеницама. Желимо да историја буде чиста, да буде права наука и научно заснована. А иницијатива да се то изнесе пред Бундестаг је заиста одлична. Надам се да ће је Бундестаг подржати и усвојити. На тај начин, слика ће барем бити објективна, у мјери у којој објективност уопште постоји на овој планети. Да, то је добра иницијатива и веома сам захвалан, лично и у име чланова Комисије, господину Павловићу на овом бриљантном кораку. Заиста је важан. Ја сам оптимиста. Надам се да ће народи коначно доћи до закључка да је то лоша иницијатива, не само лоша, него и опасна. А усвајањем тако лоше резолуције, шта ће се постићи? Морам вам нешто рећи - рекао је Грајф.

Каже и да на основу његовог рада са Комисијом и читања на хиљаде докумената и разговора са преживјелима свих нација и мојих 51 година истраживања Холокауста - може рећи: прошлост је важна.

- Никада не заборавимо прошлост, мислимо један корак унапријед ка будућности. Ми Јевреји, ништа не заборављамо. Дозволите ми да вам дам примјер. Данас је празник Песак којим обиљежавамо ослобођење од Египта. Цијели јеврејски народ изашао је из Египта, у ком смо били робови, и отишао у земљу Израилкову. Данас је Песак шени, па је прави тренутак да га споменем. Памтимо рушење првог храма. Памтимо разарање другог храма. Памтимо сваку несрећу. Наравно, памтимо Холокауста у ком су Нијемци и њихови сарадници брутално убили шест милиона, једну трећину нашег народа - наводи он.

Поручује свим народима на Балкану, "не заборавите шта се десило".

- Одајемо поштовање, ми чланови Комисије поштујемо све људе који су убијени, рањени или страдали на овај или онај начин. Међутим, то није довољно. Осим сјећања, морамо размишљати шта ћемо радити у будућности. И управо је то наша комисија рекла у свом извјештају - и дозволите ми да завршим овај важан интервју са Фејном. Један такав корак могао би бити одавање почаста жртвама свих страна на мјестима страдања од стране представника свих горе наведених страна. Зато морамо одати почаст и поштовање свим жртвама: Србима, Муслиманима, Хрватима. Свима, јер живимо само једном. Бог Свемогући нам је дао само један живот, не два живота - каже Грајф.

Истиче и да се не може живјети два пута.

- Како се каже у једном филму о Џејмсу Бонду, само једном. И заиста смо посветили двије године мукотрпног рада, интензивног рада, да бисмо припремили бољу будућност. Наше намјере су биле чисте. Могу вам рећи свим срцем, да су наше намјере биле чисте и да желимо да овај регион коначно дође до слободе - закључио је Грајф.

(РТПС)